
Europos socialinio fondo agentūra

ASMENŲ, PRIKLAUSOMŲ NUO PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ, REABILITACIJOS FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ NUSTATYMO TYRIMO ATASKAITA

2015-08-26

esfa

TURINYS

ĮVADAS.....	3
I. TYRIMO METODIKA.....	4
I.1. Tyrimo prielaidos ir duomenų šaltiniai	4
I.2. Tyrimo metodika	4
I.2.1. Dalyvių išlaikymo išlaidų fiksuotojo įkainio nustatymas.....	4
I.2.2. Darbuotojų darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymas	8
II. TYRIMO REZULTATAI	10
III. NUSTATYTŲ FIKSUOTŲJŲ DYDŽIŲ TAIKYMAS	11

Sąvokos

Projektas – įgyvendinti arba įgyvendinami projektai pagal 2007–2013 m. žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ priemonės Nr. VP1-1.3-SADM-02-K ir Nr. VP1-1.3-SADM-03-V, susiję su asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyvių medžiagų ligomis, ilgalaikė socialine bei psichologine reabilitacija.

Dalyvis – Projektuose dalyvaujantys asmenys, sergantys priklausomybės nuo psichoaktyvių medžiagų ligomis.

Vykdytysis personalas – Projektuose įdarbinti darbuotojai.

Kitos šiame tyrime vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ bei Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.

ĮVADAS

Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių tyrimo metu siekiama nustatyti fiksuotuosius įkainius, kurie būtų naudojami įgyvendinant nevyriausybinių organizacijų vykdomą nurodytų asmenų reabilitacijos veiklą, kurią planuojama finansuoti įgyvendinant projektus pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 8.3.1. konkretaus uždavinio „Padidinti labiausiai nutolusių nuo darbo rinkos asmenų integraciją į darbo rinką“ 08.3.1-ESFA-V-411 priemonę „Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, socialinė integracija“.

Šie fiksuotieji įkainiai nustatomi siekiant supaprastinti iš 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos bendrai finansuojamų Europos socialinio fondo lėšomis projektų, susijusių su asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, socialinės integracijos, administravimą. Taikant šiuos fiksuotuosius įkainius pareiškėjams bus lengviau planuoti projekto išlaidas rengiant paraiškas, o projektų vykdytojams paprasčiau atsiskaityti už projekto lėšų panaudojimą.

Šiuo tyrimu atnaujinamas ir nauja redakcija išdėstomas 2013 m. gegužės 9 d. Europos socialinio fondo agentūros parengtas „Fiksuotojo įkainio ilgalaikės socialinės bei psichologinės reabilitacijos asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, nustatymo tyrimas“ (toliau – 2013 m. Tyrimas), nes jis buvo naudojamas apmokant išlaidas VP1-1.3-SADM-03-V priemonės projekte, kurios tikslas ir veiklos atitinka 08.3.1-ESFA-V-411 priemonę.

Tyrimas atliktas šiais etapais:

- 1) atnaujinta 2013 m. Tyrime taikyta skaičiavimų metodika ir patikrintos 2013 m. Tyrime darytos prielaidos;
- 2) surinkti ir išanalizuoti Projektų duomenys, kurie nebuvo įtraukti į 2013 m. Tyrimą;
- 3) pagal mėnesinį darbo užmokesčio indeksą atnaujinti socialinių darbuotojų, individualios priežiūros personalo (užimtumo specialistų), psichologų (psichoterapeutų), teikiančių paslaugas asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų, darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai.

- 4) atlikta psichologinės ir socialinės reabilitacijos įstaigų asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų (toliau – reabilitacijos centrų), apklausa, siekiant atnaujinti ir nustatyti, kiek yra patiriama išlaidų dalyvių maitinimui, būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms, dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas.

Tyrimą atnaujino Europos socialinio fondo agentūros (toliau – Agentūra) metodinės pagalbos skyrius.

I. TYRIMO METODIKA

I.1. TYRIMO PRIELAIDOS IR DUOMENŲ ŠALTINIAI

Nustatant Dalyvių išlaikymo fiksuotąjį įkainį ir darbo užmokesčio fiksuotuosius įkainius, buvo remtasi 2013 m. Tyrimu bei 2020 m. atlikta psichologinės ir socialinės reabilitacijos įstaigų asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų, apklausa. Nustatant fiksuotuosius įkainius buvo naudoti šie būdai:

1) personalo, vykdančio nuo psichoaktyviųjų medžiagų priklausomų asmenų psichologinę ir socialinę reabilitaciją, darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai (toliau – Darbuotojų darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai) buvo apskaičiuoti pagal Projektų istorinių duomenų vidurkį;

2) asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, ilgalaikės socialinės bei psichologinės reabilitacijos fiksuotasis įkainis (toliau – Dalyvių išlaikymo išlaidų fiksuotasis įkainis) apskaičiuotas, remiantis 2020 m. atliktos reabilitacijos centrų apklausos duomenimis.

Siekiant atnaujinti Darbuotojų darbo užmokesčio fiksuotuosius įkainius ir Dalyvių išlaikymo išlaidų fiksuotąjį įkainį 2014–2020 metų periodui, buvo peržiūrėtas 2013 m. Tyrimas ir atnaujinti:

1) 2013 m. Tyrime nustatyti fiksuotieji darbo užmokesčio dydžiai atnaujinami naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis (darbo užmokesčio indeksą).

2) projektuose, kurie buvo įgyvendinti naudojant 2013 m. Tyrimą, nėra istorinių duomenų apie faktiškai patirtas išlaidas, susijusias su ilgalaikės socialinės bei psichologinės reabilitacijos asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, išlaikymu, nes projektuose patirtos išlaidos buvo kompensuojamos pagal fiksuotuosius įkainius. Tik patalpų išlaikymo išlaidos buvo kompensuojamos pagal faktiškai patirtas išlaidas, todėl atnaujinant Dalyvių išlaikymo išlaidų fiksuotąjį įkainį, įtrauktos patalpų išlaikymo išlaidos, apskaičiuotos remiantis Projektų istorinių duomenų analize.

3) dalyvio maitinimo išlaidos, išlaidos dalyvių būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms bei dalyvių nuvežimo į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. išlaidų dydžiai buvo atnaujinti, remiantis 2020 m. vykdytos reabilitacijos centrų apklausos duomenimis.

I.2. TYRIMO METODIKA

I.2.1. DALYVIŲ IŠLAIKYMO IŠLAIDŲ FIKSUOTOJO ĮKAINIO NUSTATYMAS

2013 m. Tyrime nustatant fiksuotuosius asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, ilgalaikės socialinės bei psichologinės reabilitacijos įkainius buvo apskaičiuoti Dalyvio išlaikymo išlaidų ir Darbuotojų darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai. Į Dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotąjį įkainį buvo įtrauktos maitinimo paslaugų, būtinų higienos ir sanitarinių prekių įsigijimo bei Dalyvių nuvežimo į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. išlaidos. Iš turėtų duomenų į Dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotąjį įkainį nebuvo galimybės įtraukti patalpų, reikalingų Dalyviams apgyvendinti (įskaitant nakvynę) ir projekto veikloms vykdyti, išlaikymo išlaidų. 2015 m. atnaujinant 2013 m.

Tyrimą buvo siekiama papildyti anksčiau nustatytą įkainį ir jį sudėtį įtraukti patalpų išlaikymo išlaidas (patalpų šildymo išlaidos, elektros išlaidos, ryšio paslaugos, buitinių atliekų tvarkymo išlaidos ir pan.).

Nagrinėjant patalpų išlaikymo išlaidas buvo remtasi Projekto, įgyvendinto pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-409 patvirtintą „2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.3-SADM-03-V priemonės „Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, psichologinė ir socialinė reabilitacija“ projektų finansavimo sąlygų aprašą“, duomenimis. Projektą įgyvendino Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas kartu su partneriais. Projekto vykdytojas kartu su partneriais Projekto įgyvendinimo metu padėjo asmenims, sergantiems priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, integruotis į darbo rinką, siekiant išvengti jų socialinės atskirties. Projekto partneriai projekto įgyvendinimo metu patyrė projekto dalyvių išlaikymo išlaidas, kurios apmokamos pagal fiksuotąjį įkainį, bei patalpų išlaikymo išlaidas. Patalpų išlaikymo išlaidos projekte buvo apmokamos pagal faktiškai patirtas ir deklaruotas išlaidas.

Patalpų išlaikymo išlaidų tyrime buvo analizuojamos 10 projekto partnerių išlaidos, patirtos laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. ir deklaruojamos Projekto 2.4 biudžeto eilutėje „Kita (dalyvių apgyvendinimo išlaidos)“¹. Šis laikotarpis apima kalendorinius metus, todėl minėtu laikotarpiu patirtos išlaidos tinkamai reprezentuoja tyrimui naudojamus duomenis.

Analizuojant patirtas patalpų išlaikymo išlaidas, tyrimui buvo įtrauktos tik tos išlaidos, kurios analizuojamu laikotarpiu buvo pripažintos tinkamomis. Projekto dalyviai projekto veiklose dalyvauja savanoriškai ir iš projekto gali pasitraukti bet kuriuo projekto įgyvendinimo metu, todėl buvo skaičiuojamas kiekvieną mėnesį projekto veiklose dalyvavusių dalyvių bendras dienų skaičius. Detali patirtų išlaidų informacija ir bendras dalyvautų dienų skaičius pateikiami 1 priede.

1 LENTELĖ. VIDUTINĖS VIENOS PAROS PATALPŲ IŠLAIKYMO IŠLAIDOS, TENKANČIOS DALYVIUI

Išlaidų tipas	2014 m. projekto veiklose patirtos patalpų išlaikymo išlaidos, Eur ²	2014 m. projekto veiklose dalyvavusių dalyvių bendras dienų skaičius ³	Vienos paros patalpų išlaikymo išlaidos tenkančios Dalyviui, Eur	2019 m. kainų lygmeniu indeksuotos patalpų išlaikymo išlaidos, Eur ⁴
1	2	3	4=(2)/(3)	5
Patalpų išlaikymo išlaidos	90.308,43	69.498	1,30	1,36

Analizuojant duomenis pastebėtas ryšys tarp patirtų patalpų išlaikymo išlaidų ir projekto veiklose dalyvavusių dalyvių bendro dienų skaičiaus (koreliacijos koeficientas 0,8). Jei organizacijos turimos patalpos didesnės, tai jų išlaikymui reikia didesnių sąnaudų. Atitinkamai tokia organizacija gali aptarnauti didesnį Dalyvių skaičių, todėl vidutinės patalpų išlaikymo išlaidos skaičiuotos vienam Dalyviui (1 lentelė). Atlikus skaičiavimus, gautas rezultatas – patalpų išlaikymo išlaidos vienam Dalyviui yra 1,30 Eur.

¹ Projekto finansavimo ir administravimo sutarties 2 priedo 1 dalies „Projekto biudžetas“ 1.1 papunktis „Projektų, finansuojamų iš Europos socialinio fondo, biudžetas“

² Žr. 1 priedas.

³ Žr. 1 priedas.

⁴ Detalūs skaičiavimai pateikiami 5 priede.

Kadangi patalpų išlaikymo išlaidos apėmė 2014 m. sausio 1 d. iki 2014 m. gruodžio 31 d. laikotarpį, atnaujinant tyrimą 2020 m. šių išlaidų dydžiai buvo indeksuoti 2015–2019 m. kainų lygmeniu, remiantis Vartotojų kainų indeksu (individualaus vartojimo išlaidos pagal paskirtį 04 Būstas, vanduo, elektra, dujos ir kitas kuras (COICOP klasifikatorius)). Indeksuotas dydis 2015–2019 m. kainų lygmeniu sudaro **1,36 Eur vienam dalyviui**. Detalūs skaičiavimai pateikiami 5 priede.

Atnaujinant tyrimą 2022 m. patalpų išlaikymo išlaidų dydžiai buvo indeksuojami 2020–2021 m. kainų lygmeniu, remiantis Vartotojų kainų indeksu (individualaus vartojimo išlaidos pagal paskirtį 04 Būstas, vanduo, elektra, dujos ir kitas kuras (COICOP klasifikatorius)). Indeksuotas dydis 2020–2021 m. kainų lygmeniu sudaro **1,41 Eur vienam dalyviui**. Detalūs skaičiavimai pateikiami 5 priede.

Vidutinės dalyvio maitinimo išlaidos, išlaidos būtinoms sanitarinėms ir higienos prekėms bei dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. buvo apskaičiuotos, remiantis 2020 m. atliktos reabilitacijos centrų apklausos duomenimis.

Siekiant surinkti informaciją apie reabilitacijos centruose ar kitose panašiose institucijose patiriamas išlaidas asmenų, priklausomų nuo psichoaktyvių medžiagų, maitinimui ir kitoms būtinosioms jų reikmėms patenkinti, buvo identifikuoti Lietuvoje veikiantys reabilitacijos centrai, teikiantys paslaugas priklausomiems nuo psichoaktyvių medžiagų asmenims. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas (toliau – NTKAD) savo el. tinklapyje skelbia informaciją apie tokias įstaigas. Remiantis NTKAD tinklapyje⁵ skelbiama informacija, Lietuvoje veikia 14 reabilitacijos centrų⁶. Buvo kreipiamasi į NTKAD su prašymu patarpininkauti renkant informaciją iš šių reabilitacijos centrų pagal jų turimus ir saugomus finansinius išlaidų dokumentus, kurie yra apskaitomi ir atspindėti įstaigos apskaitoje, apie šių išlaidų dydžius užpildant pridedamą lentelę. Pridėtoje lentelėje buvo prašoma pateikti informaciją apie 2019 m. sausio 1 d. – 2019 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu kiekvieno mėnesio patirtas dalyvių maitinimo išlaidas, išlaidas būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms, išlaidas dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas bei informaciją apie vidutinį reabilitacijos centre buvusių dalyvių skaičių konkrečiu mėnesiu.

NTKAD surinko ir pateikė informaciją apie 12 reabilitacijos centrų pateikiamas išlaidas. Detali informacija pateikiama 5 priede. Gauti 12 reabilitacijos centrų atsakymai iš 14, leidžia atlikti tyrimą su 10 proc. paklaida, neviršijant Fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo imties pakankamumo ir reprezentatyvumo vertinimo gairėse, patvirtintose 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2016 m. vasario 26 d. posėdžio protokolu Nr. 25, nurodytos maksimalios 10 proc. paklaidos ribos.

2 LENTELĖ. DALYVIO IŠLAIKYMO IŠLAIDŲ FIKSUOTASIS ĮKAINIS

Išlaidų tipas	Vienos paros Dalyvio maitinimo išlaidos, Eur	Vienos paros išlaidos būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms, Eur	Vienos paros išlaidos Dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan., Eur	Vienos paros patalpų išlaikymo išlaidos tenkančios Dalyviui, Eur	Vienos paros vieno Dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotasis įkainis, Eur
---------------	--	---	--	--	---

⁵ <http://ntkad.lrv.lt/lt/reabilitacija/psichologines-ir-socialines-reabilitacijos-istaigos-asmens-priklausomiems-nuo-psychoaktyviuju-medziagu>

⁶ Reabilitacijos centrų sąrašas pateikiamas 5 priede.

1	2	3	4	5	6=(2)+(3)+(4)+(5)
Dalyvio išlaikymo išlaidos	4,63	0,61	1,07	1,36	7,67

Remiantis gautais duomenimis, buvo apskaičiuotos vidutinės patiriamos maitinimo išlaidos, išlaidos būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms ir išlaidos dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. Remiantis atliktais skaičiavimais, buvo apskaičiuotas 1 paros 1 dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotasis įkainis (2 lentelė).

Taip pat pažymima, kadangi vienas iš reabilitacijos centrų 2019 m. turėjo įvairių maisto likučių, o taip pat dalyvių maitinimui naudojo daug savo užsiaugintų maisto produktų, todėl patyrė nemažai kitų išlaidų, susijusių su maisto produktų užsiauginimu. Tam buvo naudojama įvairi technika, sėklos, trąšos ir pan., tačiau šios išlaidos neatsispindi maitinimo išlaidose, todėl šio reabilitacijos centro pateikta informacija apie maitinimo išlaidas yra eliminuojama. Detalus dalyvio išlaikymo fiksuotojo įkainio skaičiavimai pateikiami 5 priede.

Atnaujinant tyrimą 2022 m., vidutinių dalyvio maitinimo išlaidų, išlaidų būtinoms sanitarinėms ir higienos prekėms bei dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. išlaidų dydžiai buvo indeksuojami 2020–2021 m. kainų lygmeniu, remiantis Vartotojų kainų indeksu („01 Maistas ir nealkoholiniai gėrimai“, „1213 Kiti neelektriniai asmens priežiūros prietaisai, reikmenys ir priemonės“, „0732 Keleivių vežimas keliais (s)“ (COICOP klasifikatorių)). Detalus skaičiavimai pateikiami 5 priede. Remiantis atliktais skaičiavimais, buvo apskaičiuotas 1 paros 1 dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotasis įkainis, atsižvelgiant į 2020–2021 m. kainų lygmenį (3 lentelė).

3 LENTELĖ. 2020–2021 M. KAINŲ LYGMENIU INDEKSUOTAS DALYVIO IŠLAIKYMO IŠLAIDŲ FIKSUOTAS ĮKAINIS

Išlaidų tipas	Vienos paros Dalyvio maitinimo išlaidos, Eur	Vienos paros išlaidos būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms, Eur	Vienos paros išlaidos Dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan., Eur	Vienos paros patalpų išlaikymo išlaidos tenkančios Dalyviui, Eur	Vienos paros vieno Dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotasis įkainis, Eur
1	2	3	4	5	6=(2)+(3)+(4)+(5)
Dalyvio išlaikymo išlaidos	4,86	0,62	1,12	1,41	8,01

I.2.2. DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ NUSTATYMAS

Atliekant 2013 m. Tyrimą, Vykdančiojo personalo darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai buvo nustatomi pagal lygiaverčiuose projektuose 2009–2012 m. laikotarpiu deklaruotas ir pripažintas tinkamomis vykdančiojo personalo darbo užmokesčio išlaidas. Atlikus darbo užmokesčio analizę, buvo nustatyti pareigybių vidutiniai darbo užmokesčio dydžiai vienai darbo valandai, prie kurių buvo pridėti darbdavio privalomieji mokesčiai ir iš gautų duomenų buvo apskaičiuoti fiksuotieji darbo užmokesčio įkainiai. Darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai, įgyvendinant projektą pagal priemonę VP1-1.3-SADM-03-V „Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų ligomis, psichologinė ir socialinė rehabilitacija“, atitiko projekto vykdytojo ir partnerių organizacijose esančius darbo užmokesčio dydžius bei pareigybių poreikį, todėl šiame tyrime naudojami tie patys socialinio darbuotojo, individualios priežiūros personalo / užimtumo specialisto, psichologo (psichoterapeuto) vidutiniai darbo užmokesčio įkainiai vienai valandai.

4 LENTELĖ. DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTASIS ĮKAINIS

Pareigybė	2013 metais nustatytas vidutinis darbo užmokesčio įkainis vienai valandai, Eur	Mėnesinio darbo užmokesčio indeksas						Indeksuotas vidutinio darbo užmokesčio įkainis vienai valandai, Eur
		2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	
1	2	3	4	5	6	7	8	$9=(2)*(3)*(4)*(5)*(6)*(7)*(8)$
Socialinis darbuotojas	4,86	1,051	1,048	1,054	1,084	1,086	1,096	7,28
Individualios priežiūros personalo / užimtumo specialisto	3,77	1,051	1,048	1,054	1,084	1,086	1,096	5,65
Psichologas (psichoterapeutas)	6,67	1,051	1,048	1,054	1,084	1,086	1,096	9,99

2015 m. atnaujinant darbo užmokesčio fiksuotuosius įkainius, 2013 m. Tyrimo metu nustatyti vidutiniai darbo užmokesčio įkainiai vienai valandai konvertuojami pagal teisės aktus į šiuo metu Lietuvos Respublikoje galiojančią nacionalinę valiutą. Taip pat 2019 m. atnaujinant Tyrimą, 2013 m. Tyrimo metu nustatyti vidutiniai darbo užmokesčio įkainiai vienai valandai indeksuojami pagal Lietuvos statistikos departamento nurodytus 2013, 2014, 2015, 2016, 2017 ir 2018 metų bendrą šalies mėnesinio darbo užmokesčio indeksą, lyginant su ankstesniais metais – 105,1 % (2013 m.), 104,8 % (2014 m.), 105,4 % (2015 m.), 108,4 % (2016 m.), 108,6 % (2017 m.) ir 109,6 % (2018 m.). Darbo užmokesčio indeksas – tai santykinis dydis, rodantis, kaip kinta realus darbo užmokestis, lyginant su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu: reikšmė, viršijanti 100 %, rodo augimą laikui bėgant, o nesiekianti 100 % – sumažėjimą. Darbo užmokesčio indeksavimas pagal aukščiau paminėtų metų rodiklius atliekamas todėl, kad atliekant 2013 m. Tyrimą, buvo analizuojami darbo užmokesčio duomenys už laikotarpį nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. iki 2012 m. gruodžio 31 d. ir nebuvo įvertintas galimas darbo užmokesčio padidėjimas. Remiantis nurodytais duomenimis, apskaičiuojami darbo užmokesčio dydžiai (4 lentelė).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies nuostatomis bei Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo 3 straipsnio nuostatomis, draudėjo mokami valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai (nedarbo socialinis draudimas, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinis draudimas) sudaro:

- 1,45 proc., jei mokama už darbuotojus, dirbančius pagal neterminuotas sutartis;
- 2,17 proc. už terminuotai įdarbintus darbuotojus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 5 straipsnio 3 dalies nuostatomis ir 14 straipsnio 3 dalies nuostatomis, nuo 2019 m. sausio 1 d. darbdaviai moka įmokas nuo darbuotojams, apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, 0,16 proc. į ilgalaikio darbo išmokų fondą ir 0,16 proc. į garantinį fondą išskyrus biudžetines įstaigas.

5 LENTELĖ. DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTASIS ĮKAINIS

Pareigybė	Indeksuotas vidutinio darbo užmokesčio įkainis vienai valandai, Eur	Darbo užmokesčio koeficientas 1,289	Privalomieji darbdavio mokesčiai, Eur	Nustatytas darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis vienai valandai, įskaitant darbdavio mokesčius, Eur	2019 m. mėnesinio darbo užmokesčio indeksas	Indeksuotas 2019 m. lygmeniu darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis vienai valandai, įskaitant darbdavio mokesčius, Eur
1	2	3=(2)*1,289	4=(3)*2,09	5=(3)+(4)	6	7
Socialinis darbuotojas	7,28	9,38	0,2	9,58	1,088	10,42
Individualios priežiūros personalo / užimtumo specialistas	5,65	7,28	0,15	7,43		8,08
Psichologas (psichoterapeutas)	9,99	12,88	0,27	13,15		14,31

Nustatant fiksuotąjį darbo užmokesčio įkainį, norint sumažinti administracinę naštą, 2019 m. tyrimo atnaujinimo metu buvo apskaičiuotas vidutinis draudėjo apskaičiuojamų ir mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų dydis, analizuojant 2014–2020 metų laikotarpiu įgyvendinamų 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ priemonių „Kompleksinės paslaugos šeimai“, „Socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į darbo rinką“, ir „54+“ projektų duomenis, kadangi šiuose projektuose buvo patiriamos darbo užmokesčio išlaidos pagal šioje tyrimo ataskaitoje nustatytus fiksuotuosius dydžius. Įvertinus santykį įdarbintų asmenų (soc. darbuotojų, psichologų ir užimtumo specialistų) pagal terminuotas ir neterminuotas darbo sutartis, apskaičiuotas privalomų draudėjo mokesčių įmokų dydis sudaro – 2,09 proc. nuo priskaičiuoto darbo užmokesčio (4 priedas).

Taip pat, vadovaujantis 2018 m. birželio 28 d. priimtu Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-1336 iki šio įstatymo įsigaliojimo draudėjas (darbdavys), kurio valstybinio socialinio draudimo įmokos perkeliamos pagal darbo sutartį dirbančiam darbuotojui, privalo perskaičiuoti darbuotojo bruto darbo užmokestį, jį padidindamas 1,289 karto ir atitinkamai pakeisdamas darbo sutartį su darbuotoju be išankstinio jo sutikimo. Remiantis nurodytais duomenimis nustatomi darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai (5 lentelė).

Atnaujinant tyrimą 2020 m., nustatyti darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai, indeksuojami pagal Lietuvos statistikos departamento pateikiamą 2019 metų bendrą šalies mėnesinio darbo užmokesčio indeksą, lyginant su ankstesniais metais –108,8 %⁷.

Atnaujinant tyrimą 2022 m., nustatyti darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai, indeksuojami pagal Lietuvos statistikos departamento pateikiamą 2020 metų bendrą šalies mėnesinio darbo užmokesčio indeksą, lyginant su ankstesniais metais –110,2 % ir 2021 bendrą šalies mėnesinio darbo užmokesčio indeksą, lyginant su ankstesniais metais –110,6 %

6 LENTELĖ. 2020–2021 M. DARBO UŽMOKESČIU LYGIU INDEKSUOTAS DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTAS ĮKAINIS

Pareigybė	Indeksuotas 2019 m. lygmeniu darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis vienai valandai, įskaitant darbdavio mokesčius, Eur	2020 m. mėnesinio darbo užmokesčio indeksas	Indeksuotas 2020 m. lygmeniu darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis vienai valandai, įskaitant darbdavio mokesčius, Eur	2021 m. mėnesinio darbo užmokesčio indeksas	Indeksuotas 2021 m. lygmeniu darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis vienai valandai, įskaitant darbdavio mokesčius, Eur
1	2	3	4	5	6
Socialinis darbuotojas	10,42	1,102	11,48284	1,106	12,70
Individualios priežiūros personalo / užimtumo specialistas	8,08		8,90416		9,85
Psichologas (psichoterapeutas)	14,31		15,76962		17,44

II. TYRIMO REZULTATAI

Remiantis I dalyje pateiktais skaičiavimais, nustatomi:

1. Asmenų, sergančių priklausomybės nuo psichoaktyvių medžiagų ligomis, ilgalaikės socialinės bei psichologinės reabilitacijos fiksuotasis įkainis $F_{\text{Dalyvio išlaidymui}} = 8,01$ Eur/parai;

2. Personalo, vykdančio nuo psichoaktyvių medžiagų priklausomų asmenų psichologinę ir socialinę reabilitaciją, darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai:

2.1. Socialinio darbuotojo darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis $F_{\text{DU soc. darb.}} = 12,70$ Eur/val.;

⁷ <https://osp.stat.gov.lt/lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=ea39d2bb-c364-4194-8503-96ff28e7ae7d10>

2.2. Individualios priežiūros personalo / užimtumo specialisto darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis $F_{DU \text{ soc. pad.}} = 9,85$ Eur/val.;

2.3. Psichologo (psichoterapeuto) darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis $F_{DU \text{ psichol.}} = 17,44$ Eur/val.

III. NUSTATYTŲ FIKSUOTŲJŲ DYDŽIŲ TAIKYMAS

Tyrimo ataskaitoje nustatyti asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, reabilitacijos fiksuotųjų įkainių dydžiai taikomi nuo tyrimo ataskaitos įsigaliojimo dienos. Tyrimo ataskaita ir priedai skelbiami svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>. Fiksuotieji darbo užmokesčio įkainiai ($F_{DU \text{ soc. darb.}}$, $F_{DU \text{ soc. pad.}}$, $F_{DU \text{ psichol.}}$) taip pat gali būti taikomi projektuose, kuriuose bus patiriamos tokių pačių pareigybų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidos, jei nebus kitų apribojimų.

Fiksuotųjų dydžių perskaičiavimo sąlygos. Tyrimą rekomenduojama atnaujinti kas 2 metus. Atnaujinant tyrimą, Darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai indeksuojami naudojant Lietuvos statistikos departamento nurodytą mėnesinį ankstesnių metų darbo užmokesčio (bruto) indeksą, lyginant su ankstesniais metais (žr. I.3 dalį). Be to, Darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis keičiamas pasikeitus darbdavio mokesčius reglamentuojantiems teisės aktams, o Dalyvio išlaikymo išlaidų fiksuotojo įkainio dalys gali būti indeksuojamos, naudojant Lietuvos statistikos departamento nurodytą vartotojų kainų indeksą, lyginant su ankstesniais metais: dalyvio maitinimo išlaidoms – vartotojų kainų indeksas pagal COICOP klasifikatorių „01 Maistas ir nealkoholiniai gėrimai“; išlaidoms būtinoms sanitarinėms bei higienos prekėms – vartotojų kainų indeksas pagal COICOP klasifikatorių „1213 Kiti neelektriniai asmens priežiūros prietaisai, reikmenys ir priemonės“; išlaidoms Dalyvio nuvežimui į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. – vartotojų kainų indeksas pagal COICOP klasifikatorių „0732 Keleivių vežimas keliais (s)“; patalpų išlaikymo išlaidoms – vartotojų kainų indeksas pagal COICOP klasifikatorių „04 Būstas, vanduo, elektra, dujos ir kitas kuras“.

Pakeisti fiksuotųjų įkainių dydžiai gali būti taikomi projektuose, finansuojamuose pagal anksčiau sudarytas projektų sutartis, jeigu projektų finansavimo sąlygų aprašuose ir (ar) projektų sutartyse nenumatyta kitaip.

Šioje tyrimo ataskaitoje nustatytas F_I dydis keičiamas tyrimo ataskaitą išdėstant nauja redakcija ir nurodoma naujos redakcijos įsigaliojimo data.

Tuo atveju, kai audito ar kitos institucijos nustato, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydis ar jo taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatyti (tais atvejais, kai dydis turėjo būti mažesnis arba kitaip taikomas), patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos yra taikomi jau įgyvendinamų projektų veiksniams, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti⁸.

Fiksuotųjų dydžių vertinimas paraiškų vertinimo etape. Projekte visiems Dalyviams ir tos pačios pareigybės darbuotojams turi būti taikomi tie patys fiksuotieji įkainiai.

Fiksuotųjų dydžių vertinimas projektų administravimo etape. Projekto Dalyvio $F_{Dalyvio \text{ išlaikymui}}$, į kurį įskaičiuojamos Dalyvio maitinimo ir būtinų higienos ir sanitarinių prekių, Dalyvio nuvežimo į sveikatos priežiūros, mokymo įstaigas ir pan. bei patalpų, reikalingų Dalyviams apgyvendinti (įskaitant nakvynę) ir projekto veikloms vykdyti, išlaikymo išlaidos (patalpų šildymo išlaidos, elektros išlaidos, ryšio paslaugos, buitinių atliekų tvarkymo išlaidos ir pan.), apskaičiuojamas pagal Dalyvio faktiškas buvimo dienas reabilitacijos įstaigoje. Šioms išlaidoms pagrįsti, projekto vykdytojas su mokėjimo prašymu turi pateikti Pažymą dėl projekto dalyvių išlaikymo išlaidų apmokėjimo (2 priedas). Kartu su mokėjimo prašymu kiekybinio rezultato pasiekimui įrodyti projekto vykdytojas turi pateikti dalyvių sąrašus su parašais ar kitus dokumentus, įrodančius kiekybinio rezultato pasiekimą.

Projekto vykdančiojo personalo darbo užmokesčio išlaidos, kurios apmokamos taikant $F_{DU \text{ soc. darb.}}$, $F_{DU \text{ soc. pad.}}$, $F_{DU \text{ psichol.}}$, apskaičiuojamos už dirbtas valandas projekte (įskaitant kasmetinių atostogų dienas, sukauptas darbo projekte

⁸ Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 428¹ punktas

laikotarpiu, išskyrus kompensaciją už nepanaudotas atostogas bei papildomas poilsio dienas, už kurias paliekamas nustatytas darbo užmokestis ir kurios suteikiamos teisės aktuose nustatyta tvarka).

Taikant FĮ darbo užmokesčiui nekompensuojamos išlaidos už suteiktas nemokamų atostogų dienas; už laikinąjį nedarbingumą išskyrus dvi pirmąsias kalendorines laikinojo nedarbingumo dienas, sutampančias su darbuotojo darbo grafiku, už kurias moka darbdavys (išskyrus slaugančius šeimos narį bei organų donorus); taip pat kitais atvejais, kai darbdavys pagal teisės aktus nemoka darbuotojui atlyginimo. Paraiškos vertinimo ir projekto įgyvendinimo metu, nustatant Vykdančiojo personalo etato dydį, turi būti vadovaujama šis įsakymas.

Projekto vykdančiojo personalo darbo užmokesčio išlaidoms, kurios apmokamos taikant $F_{DU\text{ soc. darb.}}$, $F_{DU\text{ soc. pad.}}$, $F_{DU\text{ psichol.}}$, pagrįsti projekto vykdytojas turi pateikti pažymą dėl darbo užmokesčio apskaičiavimo taikant valandinius fiksuotuosius įkainius (3 priedas). Kartu su mokėjimo prašymu kiekybinio rezultato pasiekimui įrodyti projekto vykdytojas turi pateikti šiuos dokumentus:

1. darbo sutarties, institucijos vadovo įsakymo (-ų) ar potvarkio (-ų) (jeigu taikoma institucijoje) kopijas, kuriuose būtų nurodytos darbuotojų pareigos, jų skyrimas dirbti projekte, darbo laiko trukmė, skiriama darbui projekte;
2. dokumentinius įrodymus apie išdirbtą valandų skaičių, pvz. darbo laiko apskaitos žiniaraščius ar kitus dokumentus.

Tyrimo atnaujinimas finansuotas iš Techninės paramos lėšų (projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0030 „Europos socialinio fondo agentūra – metodinės pagalbos ir konsultacijų teikimas“).

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa